

У 33. недељу по Духовима, док на литургији слушамо причу о Закхеју (Лк. 19,1-11), Црква оглашава приближавање Великог поста, указује нам на пут који се отвара, пут ка Васкрсу, пут којим нас води циклус црквеног богослужења назван Посни триод. Тај пут је школа покајања и враћања на **"узак њуџ"** који води у Царство Божије, пут удубљавања у тајну личности Богочовека и спасоносног Његовог силаска у свет, пут на коме поново проналазимо оно што смо примили на крштењу, пут на коме побеђујемо све старо у нама и кроз радост Васкрса улазимо у ново-нови живот. Јеванђељска прича о Закхеју указује на тај пут искреним односом простог човека (Закхеја) према Господу, Закхејевом жељом да види Господа и његовим покајањем. Подсетимо се да Исус Христос, након крштења, започиње да проповеда, и увек проповед почиње речима: **"Покајте се, јер се њиближи Царство Божије"**.

Шта је то покајање? То је пре свега наше преумљење у схватању да се постојање заснива, не на биолошким законима створеног света, већ на вери, љубави и нади. Онолико колико Бога желимо да упознамо и волимо, толико ћемо и друге људе и сву природу упознати и заволети на прави начин. Покајање је, свакако, безвредно ако се упорно будемо враћали на пут земаљских страсти и жеља.

Молимо се да наши животи иду Закхејевим путем, да оживимо нашу глад и жеђ за Богом од кога стално одступамо заробљени светским бригама и нашом природом.

Припрема за Велики и Часни пост

1. **НЕДЕЉА О МИТАРУ И ФАРИСЕЈУ** када се чита из Јеванђеља по Луки 18. 10-14.
а тема је **СМИРЕЊЕ** а иза које је разрешен пост целе седмице.
2. **НЕДЕЉА О БЛУДНОМ СИНУ** када се чита из Јеванђеља по Луки одломак 15. 11-32.
а тема је **ПОВРАТАК ИЗ ИЗГНАНСТВА**
У суботу након ове недеље су **Задушнице**.
3. **НЕДЕЉА МЕСОПУСНА** када се чита из Јеванђеља по Матеју одломак 25. 31-46.
- О страшном суду чија је тема **ЉУБАВ**.
4. **НЕДЕЉА СИРОПУСНА** када се чита из Јеванђеља по Матеју одломак 6.14-21
чија је тема **ПРАШТАЊЕ**.
Ове недеље су **Беле покладе** а након **Праштање** вечерње започиње **Велики пост**.

Од Недеље о митару и фарисеју, па готово кроз цео Часни пост појемо Господу на недељном, васкрсном јутрењу, које се у оквиру бденија служи у суботу навече: **"Ошвори ми двери њокајања, јер дух се мој њодиге ка њвоме светиome храму, носећи њелесни храм сав ојогањен, као милосџив очистиџ Твојом милосрдном мирошћу"**. Ове недеље започиње коришћење богослужбене књиге - Посни Триод или Трипеснец која је тако названа што се свакодневни канони (систем богослужбених песама) састоји углавном од три песме, за разлику од уобичајених канона од десет песама. Период коришћења Посног Триода завршава се вечерњом службом на коју се наставља св. Литургија Велике Суботе а током васкршње ноћи прелази се на Цветни Триод који ће се користити наредних 8 седмица.

Друга припремна недеља за Велики Пост, названа је Недеља о блудном сину сходно параболи из Јеванђеља по Луки (Лк. 15,11-32) у којој се говори о сину који напушта очев дом (праслика сваког хришћанина) узимајући свој део наслеђа које расипа у далекој земљи те се осиромашен враћа оцу и вапије за опроштајем (праслика Бога од којег одступамо и коме вапијемо за опроштајем). Далека земља је симболично слика наших људских стања пре повратка, пре приближавања Богу. Иако нас цела литургијска година упућује на подвижнички, уски пут ка Богу, великопосни период нас из темеља потреса и упућује да се окренемо покајању и кренемо ка Богу. Закхеј се покајао, цариник се покајао, каје се и блудни син, али у чему је то њихово покајање, па и наше покајање? Покајање је спознаја отуђености од Бога, губитка или недостатка радости општења с Њим, отуђености од стварног живота онаквог каквог га је Бог створио и нама даровао. Та **"далека земља"** у којој расипамо дарове Божије је стање из којег треба да се отргнемо, да га напустимо кроз процес покајања. Покајање је понајмање набрајање грехова и признавање кривице. Покајање је дубока жеља за повратком, проналаском изгубљеног дома. Кондаком који се поје ове недеље Црква нас подсећа на покајање.

НЕДЕЉА 33. ПО ДУХОВИМА – по Богојављењу

25/12. Јан.

Глас 8. На јутр. Јеванђ. васк. 11. (Јн. 21,15-25). На Лит. Ап. 224. (Еф. 4,7-13); Јеванђ. Мт. 3ч. 8. (4,12-17)

На јутарњој служби, у оквиру бденија, слушамо 11. Васкрсно Јеванђеље по сведочењу св. ап. Јована у коме се о свом трећем јављању Васкрсли Господ, у току обеда, обраћа ученику Симону а кога назива Петар, трократним питањем: **"Сине Јонин љубиш ли ме?"** и на које добија три пута исти одговор; **"Да, Госјоде, Ти знаш да ње волим."** Речима: **"Најасај јагањце моје! Чувај овце моје! и Најасај овце моје!"** Господ прашта одрицање Петрово у ноћи Његова хапшења и поверава му апостолску службу те се Вознесе. И ова прича је образаца праштања ближњима и помагања њихову преумљењу.

Из Апостола слушамо обраћање ап. Павла Ефесцима о томе да се **"свакоме од нас даде блајодаџ њо мери дара Христјова"** ради изграђивања Тела Христовог-Цркве Божије. Ова порука нас упућује да се испитујемо о сопственој одговорности на изградњи Цркве Христове.

СВЕТИ САВА, ПРВИ АРХИЕПИСКОП СРПСКИ

27/14. Јануар.

Свети Сава – **Растко син великог жупана Стефана Немане** рођен је 1175. године. Као младик од 17 година отишао је у руски манастир Русик на Светој Гори па прешао у грчки манастир Ватопед где се са ретком ревношћу подвизавао. Заједно са оцем који се замонашио под именом Симеон подигао је манастир Хиландар. Од византијског Патријарха издејствовао је аутокефалност Српске Цркве и постао први њен архиепископ. Уносио је мир међу балканске народе. Подигао је испосницу у Кареји (Света Гора). Написао је правила монашког живота под називом: **Карејски типик, Хиландарски типик, Студенички типик, Житије св. Симеона и Службу св. Симеону, Писмо студеничком игуману Спиридону, Упуство за држање Псалтира**. Два пута је одлазио на поклоњење Гробу Господњем и светињама Истока. На повратку са другог путовања свратио је у Трново у Бугарској где се разболео и представио у Господу 13. Јануара 1235. године. **Нетрулежне мошти његове пренете су у Милешеву, а 1595. године спалене на Врачару од стране Турака**.